

JAARVERSLAG 2019

De Link
Bochtakker 33
5056LG Berkel-Enschot
info@delink.nl
www.delink.nl

KVK 41096839
IBAN NL60 RABO 0151 2280 86

Contactpersoon:

Merijn Bisschops
zakelijk leider

OVER DE LINK

De Link is een gids voor mensen die op avontuur gaan in de ontwikkelingen van eigentijds gecomponeerde muziek. De concertorganisatie, geleid door makers en uitvoerders, is een fundamentele schakel in de keten componisten, musici, producenten, subsidiënten, podia en publiek.

De concertserie van De Link in het Cenakel is de grootste concertserie in Nederland met een programmering volledig gericht op nieuw gecomponeerde muziek. De Link is initiatiefnemer van de Stadscomponist Tilburg, de Artist Residency De Link & AMPA, organiseert bijeenkomsten met muziek, filosofie en cultuurwetenschappen met Academic Forum Tilburg University en presenteert concerten in diverse expositieruimtes in Noord-Brabant. Vanaf 2020 presenteert De Link iedere twee jaar een eigen productie van internationale allure.

“De Link, gerund door componisten, heeft een sterke programmering, met dit seizoen nog topensembles als het Duitse Musikfabrik en het Belgische Spectra.” NRC Handelsblad ****

“De Link het Tilburgse podium voor eigentijdse muziek, bestaat al decennia, maar blikt de laatste tijd verder over de grenzen dan vroeger.” De Volkskrant ****

“Hulde aan het team van De Link dat ze Chow speciaal uit New York hebben laten overkomen voor dit bijzondere recital.” Concertzender

“Initiatief voor nieuwe en vernieuwende muziek De Link heeft voor haar laatste concert van het jaar wel een heel bijzondere gast weten te strikken...” 3voor12 Tilburg

“Een vaste waarde binnen de uitvoeringspraktijk van hedendaags gecomponeerde muziek.” Nieuwenoten.nl

---

ORGANISATIE 2019

Leiding

Artistiek leider Nicoline Soeter gaat over het artistieke meerjarenbeleid, planning en boekingen, coördineert de programmering en stuurt de concerten, eigen producties en extra activiteiten aan. Naast De Link is Soeter actief als componiste en artistiek leider van ensemble VONK.

Zakelijk leider Merijn Bisschops gaat over het financiële meerjarenbeleid, fondsenwerving en stuurt de marketingmedewerkers aan. Bisschops is tevens werkzaam als componist, fotograaf & videomaker.

Bestuur

Voorzitter Louis Buskens is hoofdvakdocent koördirectie in Groningen en Tilburg en als dirigent verbonden aan het Brabant Koor en Noord Nederlands Concertkoor.

Secretaris drs. Ilja Hijink is beleidsmedewerker diversiteit & inclusie aan Tilburg University en bestuurslid van TIDE, het Tilburg University Network for Inclusion, Diversity and Equality.

Penningmeester Anne Parlevliet is componiste, administratief medewerkster bij Paradox in Tilburg, en is o.a. bestuurslid bij Sociaal Fonds Buma.

Marketing

Senior medewerker marketing: Gaby Hendrickx.
Junior marketingmedewerker: Max Majorana.

Productie

Productie Stadscomponist Tilburg: Pien Rutten.

Commissie programmering

Nicoline Soeter, Merijn Bisschops, Tom Sanderman (saxofonist bij o.a. VONK en Haags Saxofoonkwartet), Sjors van der Mark (gitarist bij Orkest De Erepijs).

Vrijwilligers

Stage managers: Tom Sanderman, Sjors van der Mark, Remy Alexander, allen hebben hun Master opleiding afgerond aan de Fontys AMPA. Vrijwilligers Annemarie Boin en Jan Franken verzorgen de kassa bij de concerten.

RESULTATEN 2019

De Link in Het Cenakel

08 januari	Kluster5
22 januari	Joseph Puglia & Keren Motseri
05 februari	Asko Schönberg & studenten AMPA
19 februari	New European Ensemble
05 maart	VONK
19 maart	Sonolab Duo
02 april	Cello Octet Amsterdam
16 april	Artist Residency De Link & AMPA & Martin van Hees
24 september	Ensemble Klang
8 oktober	Duo Mader/Papandreaopoulos
22 oktober	Basilova, Napolov, Fridman
5 november	Trio Catch (DE) i.s.m. November Music
19 november	Quatuor Bozzini (CA)
3 december	Vicky Chow (US)

Subtotaal publieksopkomst De Link in Het Cenakel: 759

Stadscomponist Tilburg

jan-dec	doorlopend: uitvoeringen & automaat Beiaard, Heikese Kerk
2 mei	Strijklicht met Jacqueline Hamelink, De Pont
6 juni	Strijklicht, met Jacqueline Hamelink, De Pont
13 juni	Tom Sanderman, PARK
7 september	Huisensemble De Link, De Opening, Paradox
8 september	Huisensemble De Link, De Opening, De Nieuwe Vorst
22 september	Huisensemble De Link, Huiskamerconcert Podium 111
12 oktober	Huisensemble De Link, Jubileum Paradox
26 oktober	Tracking Tilburg, Lochal

Subtotaal publieksopkomst Stadscomponist: 1275 bezoekers

Totaal activiteiten: 22

Totaal publieksopkomst: 2034 bezoekers

ONTWIKKELING 2019

Artistieke ontwikkeling

Tilburg heeft met De Link iets bijzonders in huis. Het is een onmisbare organisatie voor componisten en musici die zich toeleggen op vernieuwing van de concertpraktijk; van internationale top tot aanstormend talent. Ieder seizoen wordt er muziek van zo'n 70 eigentijdse componisten gespeeld. De lijst van musici, ensembles en componisten, waarvan werk werd uitgevoerd bij De Link, is lang. Talentontwikkeling is verweven in alle activiteiten. De onderscheidende keuzes voor internationale componisten en uitvoerders heeft de aandacht van bezoekers uit heel Nederland en de landelijke pers.

Het Cenakel is geruime tijd verbonden aan de identiteit van De Link. Door activiteiten op andere locaties uit te breiden is die identiteit minder afhankelijk van een 'vast huis'. De Link groeit uit tot een netwerkorganisatie met nationale en internationale uitstraling. Door een verminderd aanbod van nieuw gecomponeerde muziek in Nederland is de positie van De Link uitzonderlijk geworden en zijn kansen voor landelijk publieks- en persbereik toegenomen. De unieke positie heeft zich nog onvoldoende vertaald naar een stevige reputatie buiten de eigen regio. Dat groei mogelijk is wordt bevestigd door succesvolle landelijke persbenadering en een toename van bezoekers uit andere delen van het land. Bij de landelijke media en publiek ontbreekt het soms nog aan bekendheid met De Link of urgentie om naar het zuiden te reizen. Er komt meer ruimte in de programmering voor bekende namen, liefst met een grotere exclusiviteit, en programma's voor specifieke doelgroepen: genre-overschrijdende concerten en thema-avonden.

Incidentele programmering van hedendaags werk in concerten en series op podia in Nederland is de afgelopen jaren sterk afgenomen als gevolg van bezuinigingen en teruglopende bezoekersaantallen. Speelplekken, productiehuisen en interdisciplinaire broedplaatsen zijn verdwenen. Daardoor zijn ook de budgetten en mogelijkheden voor het produceren en uitvoeren van nieuw gecomponeerde muziek door ensembles beperkter geworden. Vanuit de vraag die er in het veld is ontstaan aan artistieke expertise, productie en ontwikkeling, ziet De Link ruimte om zijn activiteiten uit te breiden, partners aan zich te binden en een spil te zijn in de landelijke en internationale infrastructuur voor nieuwe muziek. De Link gaat de expertise die zij in huis heeft inzetten om bij te dragen aan de realisatie van relevant, indrukwekkend en vernieuwend repertoire in Nederland, door tweejaarlijks een grotere productie op te zetten met een werking en uitstraling die de de landsgrenzen overschrijdt. In oktober 2020 komt de eerste grote coproductie van De Link tot stand met het gelauwerde Ives Ensemble.

Ontwikkeling publieksbereik

Door meer unieke programmering binnen de serie in het Cenakel en de eigen producties wordt een directe nieuwswaarde gecreëerd voor lokale en landelijke pers. Een concert van pianiste Vicky Chow uit New York in 2019 was een bekrachtiging van de artistieke ambities, positionering en publieksstrategie. Succesvolle persbenadering heeft geleid tot recensies in landelijke kranten en het concert werd gekozen tot 1 van de 5 beste concerten van 2019 door een journalist van het NRC. Behalve regionaal publiek waren er bezoekers uit o.a. Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, Wageningen en Zwolle speciaal voor dit concert naar Tilburg gereisd.

Met de Stadscomponist Tilburg treedt De Link naar buiten en maakt onderdeel uit van de samenleving, om de drempel te verlagen voor en bekendheid te vergroten met nieuw gecomponeerde muziek. Met 1275 bezoekers van alle leeftijden en verschillende culturele en sociaal-economische achtergronden, was het programma van de Stadscomponist in 2019 een succes. Regionale dagbladen, magazines en online platforms besteedden, met meerdere interviews en vooraankondigingen, ruim aandacht aan de activiteiten. Het project heeft aangetoond dat het een ideale vorm is om een breed publiek in aanraking te laten komen met De Link. De opdracht is om onder de toevallige bezoekers de mensen te bereiken die ook andere activiteiten van De Link gaan bezoeken.

De basis van het publiek is trouw, maar er moet ook een minder trouw publiek worden bereikt. Er wordt gestreefd naar een breder publieksbereik met meer diversiteit in het bezoekgedrag. Publiekstrekkingen hebben een positieve invloed op het concertbezoek bij minder bekende programmering. Deelname aan We Are Public biedt kansen om nieuwe, potentieel terugkerende bezoekers te bereiken. Buiten liefhebbers en professionals kunnen potentiële nieuwe en toevallige bezoekers de waarde en kwaliteit van het programma soms onvoldoende inschatten. Bezoekmotieven dienen sterker geactiveerd te worden met een content-strategie, waarin De Link zijn gidsfunctie benut en haar enthousiasme over de concerten en dat van het publiek deelt en bevestigt. Er is een opdracht om de komende jaren de bekendheid te vergroten en de reputatie te verstevigen. Dat vraagt om een tweezijdige positionering, die informeert over de activiteiten, maar deze ook koppelt aan merkwwaarden en bezoekmotieven.

ONTWIKKELING 2019

Zakelijke ontwikkeling

Door de jaren heen zijn kosten en werkdruk toegenomen, maar het budget van De Link was vrijwel onveranderd gebleven. Om de artistieke en zakelijke ambities te kunnen verwezenlijken, was het noodzakelijk dat het budget van De Link werd vergroot. Een eerste stap in deze richting betrof een aanvraag bij de Gemeente Tilburg binnen de meerjarige regeling 'Kunstenaarsinitiatieven 2017-2020'. Met behulp van de Impulsgelden van Kunstloc Brabant professionaliseert De Link zich in 2019 en 2020 verder, met als doel een verstevigde inbedding in de culturele infrastructuur voor de lange termijn. Dankzij de impulsgelden is de organisatiestructuur versterkt; marketingexperts zijn onderdeel gaan uitmaken van het team en er worden medewerkers ingehuurd voor productie en persbenadering. De werkdruk is beter in balans gebracht, het netwerk uitgebreid en de slagvaardigheid vergroot, waardoor kan worden ingespeeld op de kansen en risico's van deze tijd. De Link slaat haar artistieke vleugels uit, heeft de activiteiten uitgebreid en de perspectieven om nieuwe doelgroepen te bereiken in kaart gebracht. Deze ontwikkelingen waren de voorbereidingen op een aanvraag binnen de Subsidieregeling Professionele Kunsten 2021-2024 Tilburg - BrabantStad die in januari is ingediend. Voor de periode 2021-2024 heeft De Link een ambitieus activiteitenplan opgesteld met concerten, eigen internationale producties, en projecten waarin talentontwikkeling, sociale impact en kennisdeling centraal staat.

In 2019 diende zich nog een kans aan. Door de provincie Noord-Brabant werd een arrangeur aangesteld (Geert van Boxtel), die de klassieke en symfonische muziek in Noord-Brabant een unieke impuls moest geven. Ook De Link kon rekenen op een bijdrage. De Link zette in op de aanstelling van een Stadscomponist voor Tilburg, om de bekendheid met gecomponeerde muziek te vergroten, de drempel te verlagen voor een breed publiek en om projecten op te zetten als een vorm van wederkerigheid. Als één van de weinige projecten die in 2019 door de arrangeur werden ondersteund, ontvangt De Link in 2020 opnieuw een bijdrage uit dit budget om de Stadscomponist te continueren. Gecombineerd met een incidentele bijdrage van de gemeente Tilburg kan in 2020 de overbrugging worden gemaakt met stadscomponist Anthony Fiumara naar de aanstelling van een nieuwe stadscomponist vanaf 2021.

VOORUITZICHT 2020

De ambities voor de toekomst werden in een ander daglicht gesteld doordat de maatregelen omtrent Covid-19 een abrupt einde maakten aan het concertseizoen 2019-2020. De laatste vier concerten zijn uitgesteld, met de intentie om deze in te halen zodra dit weer mogelijk is. De flexibele organisatiestructuur van De Link werkt (net als in de nasleep van de financiële crisis van 2008) in het voordeel en maakt de organisatie bijzonder weerbaar. Zonder eigen gebouw en zonder hoge huurlasten of andere vaste lasten, komt De Link niet direct in financiële problemen. Daarbij is een bestemmingsreserve beschikbaar voor de professionalisering van de organisatie uit de Impulsgelden en doordat De Link met terugwerkende kracht over 2019 btw plichtig is geworden.

Hoe de activiteiten van De Link in 2020 worden gecontinueerd is nu nog onzeker. Als concerten vanaf september weer kunnen plaatsvinden in de 1,5m maatschappij, zal er waarschijnlijk een maximum aantal bezoekers worden ingesteld dat lager ligt dan het gebruikelijke publieksaantal. Publiek in de risicogroep zal naar verwachting concertbezoek langer uitstellen. Publieksinkomsten en publieksbereik zullen in 2020 dus lager zijn dan oorspronkelijk geschat. Voorlopig is het ook nog onzeker of het boeken van grote ensembles en groepen uit het buitenland in het najaar van 2020 mogelijk is.

In de tijd dat concerten voor publiek niet mogelijk zijn heeft De Link ingezet op online zichtbaarheid. Vanuit de gedachte dat de Stadscomponist in deze tijd de Tilburgse musici en componisten een hart onder de riem kan steken, en De Link artiesten financieel kan ondersteunen door hen een betaalde opdracht te geven, wordt in de maanden april en mei het project Tracking Tilburg Online georganiseerd. Componisten worden gevraagd om elk een solo muziekstuk te schrijven van 1 minuut. De uitvoering van de compositie door aan Tilburg verbonden muzikanten wordt gefilmd op diverse locaties in de stad die nu leeg staan: een kroeg, een kapperszaak, een grote concertzaal, een museum, een bioscoop, etc. Het eindresultaat wordt een collectie van minimalistische/ poëtische films die de situatie van lege locaties in de stad laten zien en op simpele wijze visueel maken dat mensen elkaar nodig hebben om een samenleving te vormen. Bij de video opnames wordt rekening gehouden met de maatregelen, dus er zijn niet meer dan 3 mensen in het gebouw aanwezig.

DE EERSTE STADSCOMPONIST VAN TILBURG

Vanuit de wens om de bekendheid met gecomponeerde muziek te vergroten en de drempel te verlagen voor een breed publiek heeft De Link in 2019 de eerste Stadscomponist van Tilburg aangesteld. Als ambassadeur voor nieuwe muziek werkt de Stadscomponist onder de vlag van De Link aan diverse producties. Met componist Anthony Fiumara is een succesvolle eerste editie opgestart. Gesprekken met inwoners hebben geleid tot 5 korte composities, waarin de interviews werden verwerkt, gebundeld onder de naam 'Tracking Tilburg'. Met jong talent werd een tijdelijk 'Huisensemble van De Link' opgericht om deze muziek uit te voeren, ingebed in bestaande programmering van podiumkunstinstituten in de stad. Bij een groot evenement in de Lochal waren door het hele gebouw optredens te zien van lokale en gevestigde artiesten. Het publiek bestond uit een uiterst gevarieerde samenstelling van mensen die er speciaal voor kwamen of die spontaan werden verrast in het openbare gebouw. De Stadscomponist heeft tevens 18 nieuwe composities laten schrijven door Tilburgse componisten voor het carillon van de Heikese kerk, en er vond een reeks concerten plaats in Museum De Pont.

Publieksbereik

Met de Stadscomponist Tilburg treedt De Link naar buiten, midden in de samenleving, om de drempel te verlagen voor en bekendheid te vergroten met nieuw gecomponeerde muziek. Met 1275 bezoekers van alle leeftijden en verschillende culturele en sociaal-

economische achtergronden, was het programma van de Stadscomponist in 2019 een succes. Regionale dagbladen, magazines en online platforms besteedden, met meerdere interviews en vooraankondigingen, ruim aandacht aan de activiteiten. Het project heeft aangetoond dat het een ideale vorm is om een breed publiek in aanraking te laten komen met nieuwe gecomponeerde muziek en De Link in het bijzonder.

Toekomst

Met de impact van de activiteiten in 2019 in gedachten, willen we in 2020 uitwerken wat nog op stapel stond en daar frisse aanvullingen aan toevoegen. Gepland staan een videoproject in leegstaande gebouwen in Tilburg tijdens de quarantaine als gevolg Covid-19. Een podcast uitzending over "De Tilburgse School". Optredens van het Huisensemble De Link op diverse locaties in de stad. Een muziekworkshop voor jonge vluchtelingen door professionele musici in samenwerking met Kunstkameraden, met een presentatie in Het Textielmuseum. Een concert met muziek van jonge Tilburgse componisten door Harmonie Orpheus, waarbij het stokje wordt overgedragen aan de nieuwe stadscomponist 2021-2022. De Link heeft de stadscomponist opgenomen in haar beleidsplannen 2021-2024 om het project een duurzame toekomst te bieden.

HT

INTERVIEW ANTHONY FIUMARA

Punkmentaliteit blijft stadscomponist altijd bij

Als tiener speelde hij in een punkband: drie akkoorden en klaar. Nu is Anthony Fiumara een begenadigd componist én de stadscomponist van Tilburg.

Joost Goutziers

Tilburg

Hij is vaak in de stad waar hij is opgegroeid. Met een reden: Anthony Fiumara is stadscomponist van Tilburg. Dat betekent niet dat hij de hele dag klassieke muziek met een rafelig Tilburgs randje aan het componeren is. Hij wil Tilburgers laten horen dat in de stad goede, talentvolle componisten wonen en dat doet hij het liefst op plekken waar de mensen toch al zijn. En dus klinkt nieuwe muziek uit het carillon van de Heikese Kerk, in de LocHal, bij De Pont en tijdens een concert van Orpheus.

Anthony Fiumara (50) heeft een Italiaanse achternaam. Hij is de zoon van een Italiaanse vader en een Nederlandse moeder. „Mijn vader komt uit Gaeta, een stadje tussen Napels en Rome, aan de kust. In de jaren zestig verhuisde hij naar Tilburg.”

De stadscomponist is vernoemd naar zijn vader, maar twee Antonio's in huis bleek te veel van het goede, dus kozen zijn ouders voor Anthony. Hij groeide op in de omgeving Nassaustraat, „Een volkse buurt met kleine hofjes om te spelen. Ik ging naar het Pauluslyceum, dat was een vrijevochten school.”

Frank Zappa

Zijn interesse voor hedendaags klassieke muziek, maar ook beeldende kunst, is gewekt door een vriend van zijn moeder. „Door hem leerde ik Frank Zappa kennen, Brian Eno en minimalisten als Steve Reich en Philip Glass. Vaak ging ik naar concerten, in Paradox en de schouwburg.”

Als tiener oogde hij als een punker en hij had een hanenkam. „Op mijn twaalfde ging ik gitaar spelen en toen ik begon te puberen spaarde ik voor een elektrische gitaar. Ik speelde in punkbandjes. Die muziek was eenvoudig, direct en expressief. Drie akkoorden en klaar. *No future, Do It Yourself*, daar voelde ik me bij thuis. Ik luisterde ook naar hedendaagse klassieke muziek, maakte geen onderscheid, want goede muziek is goede muziek.”

„Dat 'drie akkoorden en klaar' van de punkbeweging liet hij achter zich. Fiumara is een begenadigd compo-

nist nu. Als tiener schreef hij liedjes, maar dat er een opleiding was om het componeren te leren, wist hij niet. Hij trok naar Nijmegen om geschiedenis te studeren met de middeleeuwen als specialisatie. „Ik speelde in bandjes en ontdekte de opleiding Muziekwetenschappen. Meteen wist ik het: dát moet ik gaan doen.”

Inspiratie

Hij ging naar Utrecht om Muziekwetenschappen te studeren en leerde piano spelen. Een componist zonder piano is nergens, maar concertpianist zal hij nooit worden. „Ik kreeg les in notatie. Muziek kan je ook in tekeningen weergeven, we leerden om die om te zetten in noten. Ik besefte

dat een componist niet de hele dag liedjes in zijn hoofd heeft, maar inspiratie uit allerlei andere bronnen haalt, zoals grafische tekeningen.”

Zijn vervangende dienstplicht vervulde hij bij muziekkuitgeverij Done-mus. „Daar leerde ik componisten kennen en hielp met het voorbereiden van het uitschrijven van partituren. Het was een fantastische leer-schuur.” Hij bleef er jaren werken. Aanvullend volgde hij compositieles bij Ron Ford en Richard Rijnvos, ook die componist is in Tilburg geboren.

Anthony Fiumara kan van componeren leven. Zijn muziek is sfeervol, minimalistisch, direct, repetitief. „Ik wil een volle klank en ik hoop dat mensen daarin worden ondergedom-

PASPOORT

■ **Anthony Fiumara (50) is fulltime componist.**

■ Hij schreef muziek voor internationale solisten en ensembles als musikFabrik, Trio Mediaeval en Sentieri Selvaggi. Zijn muziek kenmerkt zich door dynamiek, snelheid, energie, gelaagdheid en duidelijke contrasten.

■ In opdracht arrangeerde hij muziek van Steve Reich, John Adams, Si-meon ten Holt, Brian Eno, Massive Attack en David Bowie. Ook schreef hij interviews en recensies voor *Trouw*.

■ Hij was artistiek directeur van Orkest De Volharding en Compagnie Biscoff en mede-oprichter van het Amsterdam Electric Festival en ensemble Lunapark.

peld. Muziek moet pakken en ontroeren.”

Naast het schrijven van eigen composities arrangeert hij werken van componisten als Steve Reich, John Adams, Brian Eno en Massive Attack voor orkesten en ensembles.

Hij heeft zijn band met Brabant versterkt. Met het gezelschap Lunapark speelde hij in Paradox, hij schreef een requiem voor muziekfestival November Music in Den Bosch en hij geeft compositielessen op AMPA, voorheen het conservatorium, in Tilburg. De rol van stadscomponist mag hij zelf invullen. „Ik zou muziek kunnen componeren bij gebeurtenissen in de stad. Maar ik kies ervoor componisten uit de stad een podium te geven zodat de mensen horen wat er wordt gemaakt. Zo maken componisten nieuwe muziek voor het carillon van de Heikese Kerk. Dat is bij de uurslagen te horen.”

Hoog niveau

Hij laat de componisten ook een werk schrijven voor Koninklijke Harmonie Orpheus. „Dat is een amateur-orkest met een hoog niveau. Dat wordt een compositie die bij Orpheus in première gaat. Het plan is om daarna orkesten uit de regio het stuk te laten spelen. Bij De Pont is op donderdagavonden muziek te horen van studenten compositie van Fontys. Het gaat niet om mij, ik ben ambassadeur van de nieuwe klassieke muziek.”

In de LocHal is later dit een concert met ensembles in alle hoeken van het gebouw. Zij spelen dan uiteenlopende muziek, maar op een afgesproken moment klinkt een muzikaal werk van Anthony Fiumara.

Plannen genoeg. „Ik ben een jaar lang stadscomponist. Of twee jaar niet beter zou zijn? Ik durf het niet te vragen, maar ik merk dat ensembles al een volle agenda hebben. In Tilburg ben ik met open armen ontvangen. Hier zijn de lijntjes kort en de mentaliteit van *Do It Yourself* in de stad bevalt me enorm.”

▲ **Als stadscomponist komt Fiumara weer vaak in zijn geboortestad Tilburg.** FOTO JAN VAN EIJNDHOVEN/BEELDWERKT

Ik wil een volle klank. Muziek moet pakken en ontroeren

— Anthony Fiumara

Pianist Vicky Chow levert met *Sonatra* van Michael Gordon een daverende finale.

Foto Kaitlin Jane

Vicky Chow

Klassiek
 *****

Werk van Evans, Lang, Wolfe, Akiho, Shaw en Gordon. 3/12, Het Cenakel, Tilburg.

De Canadese pianist gaf een eenmalig optreden in Europa.

De Link, het Tilburgse podium voor eigentijdse muziek, bestaat al decennia, maar blikte de laatste tijd verder over de grenzen dan vroeger. Zo heeft het de Canadese pianist Vicky Chow naar Nederland weten te halen voor een eenmalig optreden in Europa.

Chow, die deel uitmaakt van het befaamde ensemble Bang on a Can All Stars, gaf in haar programma een impressie van de jongste ontwikkelingen in de New Yorkse en Canadese muziek. De vraag die uit vijf van die stukken oprees luidde: hoe moet het nu verder, een halve eeuw na de opkomst van het minimalisme, de muziek die het moest hebben van hypnotiserende herhalingen en kruisverbanden met populaire muziek?

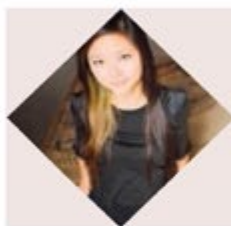
Oudgedienden David Lang en Julia Wolfe blijven het antwoord schuldig in het al te ingehouden *Beach* en het schrijnende maar eenduidige *Compass-*

ston. Boeiender zijn *Mammal* van de Canadees-IJslandse componist Fjólá Evans en *Vick(i)y* van Andy Akiho, stukken die hun uitwerking te danken hebben aan de speciale, klokachtige effecten die worden bereikt door vooraf allerlei materiaal tussen de pianosnaren te steken. Naast deze vooral als performance interessante stukken bood *Gustave Le Gray* van Caroline Shaw een intrigerende, maar bij vlagen wat simplistische uiteenzetting met de harmonische wereld van Chopin.

Sonatra van Michael Gordon bleek, ten slotte, het antwoord op de opgeworpen vraag en een daverende finale. Dit abstracte stuk is minimaal en maximaal tegelijk, een kolkend, eeuwig veranderlijk perpetuum mobile van aan elkaar gekitte, kruisende en over elkaar vallende notenslierten, waarin Chow kon laten horen dat ze als pianist ver boven het maaiveld uitsteekt.

Frits van der Waa

Hypervirtuose notencascades van Chow

Vicky Chow, een wereldbepaalde pianotitaan in de hedendaagse muziek, was vanuit New York overgekomen voor één concert aan deze zijde van de oceaan, in een voormalig klooster aan de rand van Tilburg. Hier huist De Link, een concertserie gewijd aan nieuwe muziek. De Link, gerund door componisten, heeft een sterke programmering, met dit seizoen nog topensembles als het Duitse Musikfabrik en het Belgische Spectrum. In het eerstvolgende concert, 7 januari, zingen vier Silbersee-zangeressen David Langs *Love Fail*.

Zo'n veertig gelukkigen bezochten dinsdagavond het recital, waarin Chow een diverse bloemlezing uit de recente pianoliteratuur gaf, veelal Nederlandse premières. Chow is lid van de Bang on a Can All Stars, en ze speelde onder meer werk van de oprichters van dat collectief: Lang, Julia Wolfe en Michael Gordon. Daarnaast klonken stukken van een jongere generatie, zoals Caroline Shaw, de jongste Pulitzer-winnaar ooit.

Twee stukken die speciaal voor Vicky Chow zijn geschreven vroegen om een gedeeltelijk 'geprepareerde' piano - voor-

werpen tussen de snaren geschoven om de klank te veranderen. *Mammal* van Fjólá Evans, een poging de vleugel „in zichzelf te laten neuriën”, was een beierend, bonzend en gonzend klanklichaam. Spectaculair was het eenpersoonsgamelanorkest *Vick(i)y* van Andy Akiho, waarin Chow gelijktijdig klavier en binnenwerk bespeelde.

Het klapstuk kwam van veteraan Michael Gordon, die in een hondsmoeilijk werk alle 88 toetsen veelvuldig gebruikt. *Sonatra* bestaat geheel uit snelle zestiende noten, die onophoudelijk over het klavier slierten. Eerst van laag naar hoog, daarna ook omgekeerd en door elkaar heen. Je kon er wel een sonatevorm in herkennen, al was van melodievorming nauwelijks sprake. Maar het cerebrale uitgangspunt en het spel met de sonatevorm waren ondergeschikt aan iets anders: fysieke inspanning, en daardoor veroorzaakte trance en opwindend. De notencascade wervelde als een dansende derwisj. *Sonatra* was het gevecht van een hypervirtuoos tegen een digitale taak, en daarmee door en door menselijk.

Joep Stapel

Hedendaags

Vicky Chow (piano)

Werk van Lang, Wolfe, Gordon e.a. Gehoord: 3/12, De Link, Tilburg. Ook op Concertzender 20/1, 20u. Inl: delink.nl

Jaarrekening

2019

Stichting Artistieke Communicatie "De Link"

Bochtakker 33

5056 LG Berkel-Enschot

STANDAARDJAARSTUKKEN**2019**

Naam ondernemer	Stichting Artistieke Communicatie "De Link"
Activiteiten van de onderneming	Kunstbevordering
Vestiging onderneming	Bochtakker 33 5056 LG Berkel-Enschot
Datum van oprichting	17 oktober 1986
Boekjaar	01-01-2019 t/m 31-12-2019

Samenstelling: Bestuur

L.T.J. Buskens	voorzitter	01-01-2019 t/m 31-12-2019
A. Laros-Parlevliet	penningmeester	01-01-2019 t/m 31-12-2019
I.A. Hijink	secretaris	01-01-2019 t/m 31-12-2019

Resultatenrekening

	Realisatie		Begroting		Realisatie		
	01-01 t/m 31-12-2019		01-01 t/m 31-12-2019		01-01 t/m 31-12-2018		
	Euro	Euro	Euro	Euro	Euro	Euro	
<u>BATEN</u>							
Kaartverkoop		6.211		8.492		5.585	
Fonds Podiumkosten (SKIP)		8.156		15.000		5.781	
Gemeente Tilburg		31.961		30.000		31.075	
Impulsgelden Kunstloc Brabant		50.000		49.867		0	
Bijdrage Stadscomponist Provincie NB		59.730		59.730			
Tivolifonds/Cenakel		4.500		4.500		4.500	
Projectsubsidies en sponsoring		6.500		5.124		0	
Overige inkomsten		507		11.751		600	
Onttrekking voorziening		0		0		500	
Bruto winst		<u>167.565</u>		<u>184.464</u>		<u>48.041</u>	
<u>LASTEN</u>							
Gages artiesten	21.033		29.648		20.723		
Producties	57.135		76.076		0		
BUMA auteursrechten	1.427		1.750		1.586		
Onderhoud vleugel	775		540		540		
Catering	907		1.100		1.533		
Overige concertkosten	4.984		1.000		608		
Personeelslasten	30.054		49.067		20.000		
Vrijwilligersvergoeding	2.000		2.000		750		
Marketing en communicatie	14.308		16.360		4.832		
Bureaunkosten en algemene kosten	3.951		2.076		670		
Investering techniek	0		4.847		871		
RESULTAAT:		<u>30.991</u>		<u>0</u>		<u>-4.072</u>	
		167.565	167.565	184.464	184.464	48.041	48.041
<u>Resultaatverdeling</u>							
Algemene reserve		491				-4.072	
Bestemmingsreserve Impulsgelder		30.500				-	
		<u>30.991</u>				<u>-4.072</u>	